

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 วงรอบ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การวางแผน (Planning)

1. สภาพและปัญหา การมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก
สภาพและปัญหาการมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมีขั้นตอนและการดำเนินการ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การประชุมร่วมกันเพื่อวางแผน ดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพของการมีภาวะผู้นำของคณะกรรมการนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2559 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 รายงานผลการปฏิบัติงานโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2559พบว่า การดำเนินโครงการตามขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน มีโครงการที่นักเรียนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ได้แก่ โครงการปฐมนิเทศ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โครงการสร้างจิตสำนึกความรักชาติ โครงการพัฒนาผู้นำนักเรียน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมเด็กน้อยนักอนุรักษ์กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมส่งเสริมทางด้านพุทธศาสนาโครงการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น โดยทุกโครงการที่ดำเนินอยู่ในแต่ละปี การศึกษาพยายามให้นักเรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม แต่ยังไม่สามารถแสดงบทบาทของความเป็นผู้นำการกล้าแสดงออกได้และบางกิจกรรมขาดการมีส่วนร่วมและวางแผนการทำงานอย่างไม่เป็นระบบ

1.2 การสัมภาษณ์

1.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่อมกอก คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพของการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ปรากฏดังนี้

1.2.1.1 สภาพและปัญหาของความเป็นจริงในปัจจุบันของนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก ที่ควรมีคุณลักษณะภาวะผู้นำ ที่ควรได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียนที่เด่นชัด และคุณลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ การมีวินัยในตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกและไม่มี ความมั่นใจในเป็นผู้นำนักเรียน รวมถึงส่วนของคุณลักษณะของผู้นำที่ดีพึงมีพึงปฏิบัติที่ ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนของโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในเรื่องของความสามารถนักเรียน ในการเป็นผู้นำ มีความกล้าในการตัดสินใจเพื่อการใช้ศิลปะการสื่อสารสำหรับผู้นำ เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานและมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านช่อมกอกมีโครงสร้างงานกิจการนักเรียนที่เป็นรูปธรรมแต่ในส่วนของคณะกรรมการนักเรียนยังขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่ค่อยกล้าแสดงออกในงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ความได้รับการพัฒนาทักษะความรู้แก่กลุ่มผู้นำนักเรียน

(รังสิทธิ มังคละศิริ. สัมภาษณ์, 2561)

นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเองและการกล้าที่จะตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายไม่ว่ากิจกรรมใดๆ และกางวางตัวในการปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องเพิ่มเติม

(ปังทอง สีม่วง สัมภาษณ์, 2561)

ผู้นำจำเป็นที่จะต้องกล้าคิดกล้าทำและกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าหรือสิ่งที่ไม่ถึงที่อาจเกิดขึ้นได้

(ทวี เชื้อนคำนุ สัมภาษณ์, 2561)

การที่มีความรับผิดชอบแสดงถึงความน่าเชื่อถือสำหรับการเป็นผู้นำที่ดีเพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนและผู้นำในปัจจุบันจะต้องมีและเรียนทักษะในการปฏิบัติ

(สุริยัน แปงไมล์ สัมภาษณ์, 2561)

ความเชื่อมั่น ความเสียสละ กล้าแสดงออกกล้าแสดงความคิดเห็นจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวของผู้ปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี

(สรวิณ พะพล สัมภาษณ์, 2561)

หัวหน้าห้อง ประธานนักเรียน กลุ่มเหล่านี้คือผู้ที่ต้องแสดงความประทับใจไม่ว่าจะเป็น ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวมที่จะขาดไม่ได้สำหรับผู้นำและผู้นำทุกคนจะต้องพึงปฏิบัติ

(บุญไฮ่ม แก่นจันทร์ สัมภาษณ์, 2561)

ในเหตุการณ์ปัจจุบันผู้นำสำคัญอย่างมากสำหรับทุกองค์กรเพราะเปรียบเสมือนหัวเรือใหญ่ในการดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกน้องให้ความรัก ความเอาใจใส่เพื่อให้งานขององค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(สมเกียรติ อุดรหงษ์ สัมภาษณ์, 2561)

1.2.1.2 แนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก ควรมีแนวทางพัฒนาทั้งทางด้านความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำและการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้และมีการติดตามผลการพัฒนา ประกอบด้วย 1) การเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยกำหนดระยะเวลาการอบรมจำนวน 3 สัปดาห์ 2) การนิเทศภายใน ดังผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

การสร้างกิจกรรมให้กับนักเรียนในด้านของการพัฒนาทักษะนั้นล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์เพราะองค์ประกอบของคนที่มีภาวะผู้นำนั้น

ถือว่าเป็นบุคคลที่เพียบพร้อมและสมบูรณ์แบบตามบริบทและงานที่เกี่ยวข้องนั้น
เป็นอย่างยิ่ง

(รังสิทธิ มังคละศิริ. สัมภาษณ์, 2561)

จำเป็นจะต้องมีการกำกับดูแลนักเรียนเพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุดหลังจากที่ได้รับการฝึกทักษะความรู้เพื่อพัฒนาต่อไป

(ปึงทอง สีม่วง สัมภาษณ์, 2561)

การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลจำเป็น
ที่จะต้องฝึกแบบต่อเนื่องและทำซ้ำเพื่อหาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขโดยการจัดกิจกรรม
หรือการเข้าร่วมโครงการของการพัฒนาภาวะผู้นำ

(ทวิ เชื้อนคำนุ สัมภาษณ์, 2561)

การศึกษางานจากกลุ่มที่มีความชำนาญเฉพาะหรือบุคคลที่
สามารถให้แนวทางในการศึกษาได้จะเป็นสิ่งที่ทำให้การศึกษางานเป็นระบบและมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(สุริยัน แปนไมล์ สัมภาษณ์, 2561)

แนวทางในการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นกิจกรรมที่
จะต้องพัฒนาเรื่องพฤติกรรมของคนเพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาเพื่อ
เพิ่มพูนทักษะให้ชำนาญ

(สรริน พะพล สัมภาษณ์, 2561)

การพัฒนาภาวะผู้นำนั้น ผู้นำเป็นบุคคลที่ได้รับความ
ไว้วางใจในการคิดและตัดสินใจรวมถึงการบริหารจัดการนั้นเพราะฉะนั้นจำเป็นที่จะต้อง
มีวุฒิภาวะ ความกล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจได้ ซึ่งในแนวทางที่จะ
พัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพก็จำเป็นที่จะต้องพัฒนาส่วนที่กล่าวมาเป็นสำคัญ

(สมเกียรติ อุตระหงษ์ สัมภาษณ์, 2561)

1.3 ประชุมผู้ร่วมวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน
โรงเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผน
ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษในวันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2560 ตั้งแต่เวลา 15.00 -
16.30 น. ณ ห้องพัสดุโรงเรียนบ้านช่อมกอก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และร่วมกันหา

แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยประยุกต์แนวความคิดของ สำนักงานกิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ปิยะพันธ์ ชัยเสนา (2556, หน้า202) ,ประสิทธิ์ โภษาแสง(2557, หน้า 7โดยร่วมกันศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน ตลอดจนร่วมกันวางแผนการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนซึ่งผู้ร่วมวิจัยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีภาวะของความเป็นผู้นำอย่างชัดเจน ดังนั้นที่ประชุมจึงมีมติให้ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษโดยกำหนดแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก โดยกำหนดระยะเวลาการอบรมช่วงระหว่าง ธันวาคม 2560-มกราคม 2561 2) การนิเทศภายใน

2. แนวทางการดำเนินงานพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก ซึ่งประกอบด้วย 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน กำหนดระยะเวลาการอบรมเชิงปฏิบัติการ ธันวาคม 2560 ถึง มกราคม 2561) การนิเทศภายใน

2. การปฏิบัติการ (Action)

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1.1 เขียนโครงการ และเสนอขออนุมัติโครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ตามลำดับขั้น

2.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ

2.1.3 การดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการตามกำหนดการดังนี้
ตาราง 3 กำหนดการ การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ตารางการดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
วันที่ 1 ธันวาคม 2560	13.00 –13..30	ลงทะเบียน
	13.40 –14.20	พิธีเปิดและบรรยายการพัฒนาภาวะผู้นำโดยท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซ่อมกอก
	14.30 –15.00	กิจกรรมละลายพฤติกรรมและสร้างความคุ้นเคย
	15.00 –15.30	กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน
	15.30 –16.00	สรุปองค์ความรู้ และอภิปราย
วันที่ 8 ธันวาคม 2560	13.00 –14.00	กิจกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน กิจกรรมค้นหาผู้นำนักเรียน
	14.00 –15.00	วินัยและคุณธรรมของผู้นำนักเรียน
	15.00–16.00	สรุปองค์ความรู้ ศึกษาเป็นกลุ่มนำเสนอ
วันที่ 15 ธันวาคม 2560	13.00–14.00	การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสารของผู้นำนักเรียน การฝึกปฏิบัติศิลปะการพูดอย่างผู้นำ
	14.00– 15.00	ฝึกการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
	15.00–16.00	สรุปองค์ความรู้ ศึกษาเป็นกลุ่มนำเสนอ
วันที่ 22 ธันวาคม 2560	13.00–14.00	การฝึกปฏิบัติบุคลิกภาพผู้นำนักเรียน
	14.00–15.00	การฝึกทักษะการเป็นผู้นำกิจกรรม
	15.00–16.00	สรุปองค์ความรู้ ศึกษาเป็นกลุ่มนำเสนอ

ตาราง 3 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
วันที่ 29 ธันวาคม 2560	13.00-14.00	หลักการปฏิบัติของผู้หน้าที่ดี
	14.00-15.00	คุณธรรมจริยธรรมผู้นำนักเรียน
	15.00-16.00	สรุปองค์ความรู้ ศึกษาเป็นกลุ่มนำเสนอ
วันที่ 5 มกราคม 2561	13.00-14.00	กิจกรรมผู้นำहरรษา
	14.00-15.30	แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนการเป็นผู้หน้าที่ดี พร้อมนำเสนอ
วันที่ 12 มกราคม 2561	13.00-16.00	ฝึกการปฏิบัติการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติ ในกลุ่มระดับชั้น ป.1-ป.3
วันที่ 19 มกราคม 2561	13.00-16.00	ฝึกการปฏิบัติการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติ ในกลุ่มระดับชั้น ป.4-ป.6
วันที่ 26 มกราคม 2561	13.00- 14.00น.	พิธีปิดการพัฒนาภาวะผู้นำโดยท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านช่อมกอก

การพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด
ไว้ โดยเริ่มจากโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้าน
ช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้งบประมาณจากเงิน
อุดหนุนค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เวลาในการอบรมเชิงปฏิบัติการ คือ ระหว่าง
ธันวาคม 2560 - มกราคม 2561 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านช่อมกอก มีผู้เข้าร่วม
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มผู้วิจัย 10 คน กลุ่มเป้าหมาย
ในการพัฒนา จำนวน 20 คน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ให้ความรู้ด้านการพัฒนา ภาวะผู้นำ
นักเรียน การจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

การจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการคือระหว่างวันที่ ธันวาคม 2560 ถึง วันที่ 31 มกราคม โดยกำหนดให้เป็นการฝึกปฏิบัติในวัน สัปดาห์ละ 1 วันเริ่มตั้งแต่ เวลา 13.00 น. ถึงเวลา 16.00 น. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ให้ผู้รับการพัฒนาได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนา ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการทำงานผู้นำนักเรียน ด้านคุณธรรม ผู้นำ โดยนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่นการสร้างความคุ้นเคยและให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำ ฝึกปฏิบัติอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลักษณะการอบรมเป็นการบรรยายและการฝึกปฏิบัติกิจกรรม ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม การนำ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ซักถามปัญหาข้อสงสัย ปฏิบัติกิจกรรมการทำงานที่มอบหมายพร้อมนำเสนอและอภิปรายร่วมกัน บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับผู้นำและการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาที่มอบหมายให้นำเสนอโดย ฝึกปฏิบัติ ร่วมกันสรุป หลังโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสรุปผลการดำเนินการ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านซ่อมกอก และพิธีปิดการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การประเมินภายใน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมวางแผนการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาหลังจากที่ได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อติดตามผลการพัฒนา ให้คำแนะนำ หาทางแก้ไขที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตาม กิจกรรมที่กำหนดให้ของโรงเรียนในฐานะกรรมการนักเรียน เพื่อให้สามารถพัฒนาภาวะ ผู้นำนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดการนิเทศติดตามแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มนิเทศ ติดตามซึ่งแผนการปฏิทินการนิเทศภายในโดยการแต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงาน ผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการนิเทศ ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 และเริ่มดำเนินการนิเทศภายใน ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ถึง 8 กุมภาพันธ์ 2561 รายละเอียดดังตาราง 4 และ ตาราง 5

ตาราง 4 แผนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำ นักเรียน

วัน เดือน ปี	การดำเนินกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประเมิน
5 กุมภาพันธ์ 2561	แต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงาน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการนิเทศ ภายใน	นางสาววรรณภา ลีพรม
6 – 7 กุมภาพันธ์ 2561	-นิเทศภายในเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะ ผู้นำนักเรียนด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม ด้านทักษะการทำงาน -สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน	นางสาวเทวา พันธุ์จำปา นางวิญญู รังคะราช นายรัชตะ มูลเมือง
8 กุมภาพันธ์ 2561	ประชุมชี้แจงให้ข้อเสนอแนะ ชักถาม ปัญหาที่เกิดจากการนิเทศภายใน	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน ผู้นิเทศทุกคน

ตาราง 5 ปฏิทินการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน
โรงเรียนบ้านซ่อมกอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้รับการ นิเทศ	ตำแหน่ง	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
	6 ก.พ. 2561	นักเรียนกลุ่ม ที่ 1 จำนวน 5 คน	ประธาน นักเรียน รอง ประธาน นักเรียน	สังเกตและนิเทศ เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพผู้นำ นักเรียนทักษะการ ทำงานผู้นำนักเรียน ด้านคุณธรรม	นางสาวเทวา พันธุ์จำปา นางสาววรรณภา ลีพรม นางวิญญู รังคะราช

ตาราง 5 (ต่อ)

ครั้งที่	วันเดือน ปี	ผู้รับการนิเทศ	ตำแหน่ง	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
	6 ก.พ. 2561	นักเรียนกลุ่ม ที่ 2 จำนวน 6 คน	หัวหน้า ห้องและ รอง หัวหน้า ห้อง	สังเกตและนิเทศ เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพผู้นำ นักเรียนทักษะการ ทำงานผู้นำนักเรียน ด้านคุณธรรม	นางสาวเทวา พันธุ์จำปา นางสาววรรณภา สีพรหม นางวิญญู รังคะราช
	7 พ.ย. 2561	นักเรียนกลุ่ม ที่ 3 จำนวน 9 คน	กรรมการ นักเรียน	สังเกตและนิเทศ เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพผู้นำ นักเรียนทักษะการ ทำงานผู้นำนักเรียน ด้านคุณธรรม	นางสาวเทวา พันธุ์จำปา นางสาววรรณภา สีพรหม นางวิญญู รังคะราช

การนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ มี 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมผู้นำนักเรียน โดยเป็นการนิเทศกิจกรรมในโรงเรียน อันได้แก่ ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมผู้นำโรงเรียนปลอดขยะ กิจกรรมผู้นำในชั้นเรียน กิจกรรมผู้นำพบปะเย็นวันศุกร์ และกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางศาสนาระหว่างการนิเทศ ติดตาม จะมีการประชุมวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการนิเทศภายใน เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่เป็นปัญหาและเพิ่มเติมใน ข้อเสนอแนะ และหลังจากการนิเทศภายในสิ้นสุดจะมีการประชุมสรุปผลการนิเทศภายใน และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อไป

3. การสังเกตการณ์ (Observation)

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.1.1 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ในการเข้าร่วมโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านซ่อมกอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมีเนื้อหาในการสังเกตพฤติกรรมในด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการทำงานและด้านคุณธรรม ซึ่งผู้ประเมิน ได้แก่ กลุ่มผู้วิจัย ปรากฏผลการสังเกตพฤติกรรมภาวะผู้นำดังตาราง 6

ตาราง 6 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้รับการสังเกตพฤติกรรมของผู้นำนักเรียนในการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสังเกต	จำนวนคน (N=20)	ร้อยละ
1. เพศ	20	
ชาย	12	60.00
หญิง	8	40.00
2. สถานภาพของคณะกรรมการนักเรียน	20	
ประธานนักเรียน	1	5.00
รองประธานนักเรียน	4	20.00
คณะกรรมการนักเรียน	9	45.00
หัวหน้าห้อง	6	30.00

จากตาราง 6 จะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาส่วนมากจะเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.00 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40.00 สถานภาพของกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ได้แก่ ประธานนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.00 รองประธาน คิดเป็นร้อยละ 20.00 คณะกรรมการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และหัวหน้าห้อง คิดเป็นร้อยละ 30.00

ตาราง 7 การสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้นำนักเรียนในขณะที่เข้าร่วมโครงการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการพัฒนากภาวะผู้นำนักเรียน
โรงเรียนบ้านซอมกอก

ประเด็นการสังเกต		ระดับความคิดเห็น		
		X	S.D	แปลผล
1	<u>ด้านบุคลิกภาพ</u> ความตั้งใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.00	0.91	มาก
2	ความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	4.20	0.78	มาก
3	การแสดงความคิดเห็น	4.10	0.73	มาก
4	ความรับผิดชอบในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	4.30	0.51	มาก
5	ความเสียสละเพื่อส่วนรวม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	4.00	0.82	มาก
6	<u>ด้านทักษะในการทำงานผู้นำ</u> การวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและมีส่วนรวมในการทำ กิจกรรม	4.30	0.56	มาก
7	การทำกิจกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ครบถ้วน	4.60	0.51	มากที่สุด
8	<u>ด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำนักเรียน</u> การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.90	0.48	มาก
9	การปฏิบัติงานที่ซื่อตรงและชอบธรรม	4.00	0.67	มาก
10	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำที่ดี	4.40	0.67	มาก
รวม		4.18	0.22	มาก

จากตาราง 7 จะเห็นว่าประเด็นในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนากภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านซอมกอก โดยมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก ($X = 4.18$) โดยการสังเกตพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียน
ในประเด็นการปฏิบัติกิจกรรมได้ครบถ้วน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีส่วนการสังเกต
พฤติกรรมการแสดงด้านทักษะการทำงานผู้นำนักเรียน เป็นกลุ่มกลุ่มอยู่ในระดับมาก
ส่วนในประเด็น การแสดงออก ด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้นำนักเรียน อยู่ในระดับมาก

4. การสะท้อนกลับ (reflection)

4.1 การนิเทศภายใน

การนิเทศภายในและติดตามผลเกี่ยวกับความสามารถหรือพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียน และด้านทักษะการทำงานของผู้นำนักเรียน และด้านคุณธรรม ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยหลังจากเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยผู้ที่ทำการนิเทศ คือ กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูประจำชั้น ภาพรวมดังนี้

ตาราง 8 ผลการประเมินแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		X	S.D	แปลผล
<u>ด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
1	ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความศรัทธาต่อครู อาจารย์	4.40	0.51	มาก
2	มีความกล้าในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	4.80	0.42	มากที่สุด
3	การใช้ศิลปะการสื่อสาร	4.00	0.66	มาก
4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน	4.20	0.78	มาก
5	การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบโรงเรียน	4.50	0.70	มาก
6	มีพฤติกรรมและแรงปรารถนาที่จะเป็นผู้นำนักเรียน	4.00	0.66	มาก
7	มีภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงและความเชื่อมั่นในตนเอง	4.10	0.73	มาก
รวม ค่าเฉลี่ยด้านบุคลิกภาพ		4.30	0.33	มาก
<u>ด้านทักษะการทำงานภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
8	ความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อส่วนรวม	4.40	0.51	มาก
9	รู้จักจัดการกับปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.66	มาก
10	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	4.30	0.67	มาก
11	การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำนักเรียน	4.30	0.67	มาก
12	กระบวนการในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.10	0.73	มาก
13	มีการพัฒนาที่มงานให้มีประสิทธิภาพ	4.00	0.66	มาก

ตาราง 8 ต่อ

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		X	S.D	แปลผล
14	การประสานร่วมมือกับทุกฝ่ายในการปฏิบัติงาน	3.90	0.73	มาก
	รวม ค่าเฉลี่ยด้านทักษะการทำงาน	4.18	0.43	มาก
ด้านคุณธรรมภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก				
15	การประพฤติตนอย่างเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตากรุณาของผู้นำนักเรียน	4.40	0.51	มาก
16	มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อการปฏิบัติงาน	4.50	0.70	มาก
17	มีความทุ่มเทและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับผิดชอบ	4.30	0.67	มาก
	รวม ค่าเฉลี่ยด้านคุณธรรม	4.40	0.37	มาก
	รวม	4.29	0.18	มาก

จากตาราง 8 ผลการประเมินของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 20 คน ได้รับการนิเทศภายในและติดตามผล เกี่ยวกับความสามารถหรือพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำ ด้านทักษะการทำงาน และด้านคุณธรรมผู้นำนักเรียนตาม ภายหลังจากเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยผู้ที่ทำการนิเทศ คือ กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่ปรึกษา จำนวน 20 คน พบว่า ผลการประเมินการสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=4.29$) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำพบว่า ประเด็นข้อที่ 2 ในการตัดสินใจการแก้ปัญหา มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด ในส่วนพฤติกรรมด้านทักษะการทำงานของผู้นำ และด้านคุณธรรม พบว่าอยู่ในระดับ มาก

4.2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ซึ่งมีการสอบถามความคิดเห็นในด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียนและด้านทักษะการทำงานด้านคุณธรรมนักเรียน เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่สอดคล้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน โดยสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้รับข้อมูลดังนี้

“โดยภาพรวมแล้ว ผลของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างภาวะผู้นำ สามารถทำให้นักเรียนมีความกล้าคิด และกล้าแสดงออกในบทบาทหน้าที่ตนเอง รับผิดชอบได้ดีขึ้นกว่าเดิม”

(นางสาววรรณภา ลีพรม. สอบถาม, 2561)

นักเรียนสามารถสร้างความเป็นผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝน ความกล้า ความอดทน ในการที่จะปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นในงานประเภทไหน”

(สงบ เดิมทำรัมย์. สอบถาม, 2561)

ส่วนมากแล้วนักเรียนตั้งใจทำงานดี มีความรับผิดชอบ เอื้อเฟื้อต่อคนอื่น เป็นแบบอย่างให้แก่ผู้ตามเราก็จะเป็นผู้นำที่ดีได้”

(สุวิทย์ จักรแก้ว. สอบถาม, 2561)

กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาเป็น ผู้นำที่ดีได้มีการวางแผนและการจัดการ ที่ชัดเจนในการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ กิจกรรม กีฬาภายใน เป็นต้น

(วีระพันธ์ คำหมูน. สอบถาม, 2561)

การสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ซึ่งได้ดำเนินการสอบถามด้านบุคลิกภาพภาวะ ผู้นำของนักเรียนและด้านทักษะการทำงานของผู้นำนักเรียน และด้านคุณธรรมผู้นำ นักเรียน โดยแบบสอบถามความกับ กลุ่มร่วมผู้วิจัย จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1คน รวมทั้งหมด 11 คน ได้ดำเนินการสอบถาม ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561

จากข้อมูลปรากฏว่า พบว่า นักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมีการพัฒนาความสามารถในด้าน โดยด้าน บุคลิกภาพ อยู่ในระดับ มาก ที่ (4.30) ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ที่ (4.40) ด้านทักษะ การทำงานอยู่ในระดับ มาก ที่ (4.18) การบริหารงานอย่างมีภาวะผู้นำ ดังปรากฏผลให้เกิด ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย มีความกล้าแสดงออก ตามบทบาทในทางสร้างสรรค์ มีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผนอย่างเป็นขั้นตอนและ เป็นระบบ รู้จักทำงานเป็นทีม ส่งผลให้การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลการสะท้อนกลับในวงรอบที่ 1 กลุ่มผู้วิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ระหว่าง เวลา 13.00 น. ถึงเวลา 16.00 น. ณ ห้องพักครูโรงเรียนบ้านช่อมกอก เพื่อตรวจสอบว่าการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในทุกส่วนทั้ง 3 ด้านอันได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการทำงาน ด้านคุณธรรม บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยมีมติในที่ประชุมมีความว่าให้พัฒนาโดยการใช้กิจกรรมตามวงรอบที่ 1 ในบ้างกิจกรรมมาเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมของผู้นำนักเรียนให้มีความเข้าใจและชำนาญมากขึ้น โดยใช้แนวทางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ที่ประชุมจึงมีมติร่วมกันว่าผู้ร่วมวิจัยทุกคนจะดำเนินการพัฒนาร่วมกันในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. การวางแผน

1. สภาพและปัญหา การมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก

1.1 สภาพและปัญหาการมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

จากการที่กลุ่มร่วมผู้วิจัยได้ประชุมหารือเพื่อที่จะหาแนวทางในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ในวันที่ มกราคม 2561 โดยมีมติในที่ประชุมร่วมกันว่าจะการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านทักษะการทำงานเพิ่มเติม และนิเทศติดตาม กำกับดูแลและโดยการใช้วิธีการนิเทศเพื่อให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะให้กับกลุ่มนักเรียนเพื่อที่จะให้ผู้นำนักเรียนได้เกิดการพัฒนาในด้ายทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2 แนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

โดยกลุ่มผู้วิจัยจะดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนตามมติที่ประชุม คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านทักษะการทำงาน และการนิเทศติดตามดังนี้

2. การปฏิบัติการ (Action)

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ในด้านทักษะการทำงานสำหรับผู้นำนักเรียนโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ตาราง 9 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วนรอบที่ 2

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561	13.00 -14.30	กิจกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน 1
	14.30 -15.30	การฝึกปฏิบัติศิลปะการพูดอย่างผู้นำ 1
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561	13.00 -14.00	กิจกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน 2
	14.00 -15.00	กิจกรรมคุณธรรมผู้นำนักเรียน
	15.00-16.00	สรุปองค์ความรู้ ศึกษาเป็นกลุ่มนำเสนอ
วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561	13.00-15.00	- การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสารของผู้นำนักเรียน
		- การฝึกปฏิบัติทักษะการทำงานเป็นทีม

2.2 การดำเนินการนิเทศภายใน วนรอบที่ 2

กลุ่มผู้วิจัยได้ประชุมหารือแผนปฏิบัติการการนิเทศในวนรอบที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ด้านทักษะการทำงานผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ให้มีประสิทธิภาพที่เพิ่มสูงขึ้นได้ดำเนินการโดย การใช้แบบสังเกตและแบบบันทึกการนิเทศในวนรอบที่ 2 โดยมีการเปลี่ยนกลุ่มผู้นิเทศซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ตาม ตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 ปฏิทินการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน
โรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
วงรอบที่ 2

วัน เดือน ปี	การดำเนินกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประเมิน
19 กุมภาพันธ์ 2561	แต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงาน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประเมิน ภายใน	นางสาววรรณภา สีสรม
19 - 21 กุมภาพันธ์ 2561	-นิเทศภายในเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะ ผู้นำนักเรียนด้านบุคลิกภาพภาวะ ด้านคุณธรรม ด้านทักษะการทำงาน -สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน	นายสงบ เดิมทำรัมย์ นายสุวิทย์ จักรแก้ว นายรชตะ มุลเมือง
21 กุมภาพันธ์ 2561	ประชุมชี้แจงให้ข้อเสนอแนะ ชักถาม ปัญหาที่เกิดจากการประเมินภายใน	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน ผู้นิเทศทุกคน

สรุปผลการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2

เป็นการประชุมกลุ่มร่วมผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายในการติดตามผลการ
นิเทศให้คำแนะนำ และสรุปผลอภิปรายโดยเป็นการติดตามการทำกิจกรรมต่างๆที่เป็น
กิจกรรมที่ทำเป็นประจำของโรงเรียน อันได้แก่ ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมผู้นำ
โรงเรียนปลอดขยะ กิจกรรมผู้นำในชั้นเรียน กิจกรรมผู้นำปบะเย็นวันศุกร์ และกิจกรรม
เนื่องในวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมอื่นๆโดยในกิจกรรมเป็นการประเมินตามกรอบ
การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมผู้นำ ด้านทักษะการทำงาน ด้าน
บุคลิกภาพผู้นำ เพื่อให้ได้หลักการที่สำคัญและแนวทางในการพัฒนาต่อไป

3. การสังเกตการณ์ (Observation)

3.1 ผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ
นักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในด้านทักษะการปฏิบัติงานของผู้นำ ด้านคุณธรรมผู้นำ
นักเรียน ด้านบุคลิกภาพผู้นำนักเรียน ให้เข้าใจแนวทางการปฏิบัติและนำผลของการ

ประเมินโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำมาเป็นส่วนการวัดพัฒนาการของผู้รับการอบรม ทั้ง 3 ด้านดังนี้

3.1.1 ด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียน พบว่า หลังจากได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำแล้วผู้นำนักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความตั้งใจและเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนในด้านต่างๆ

3.1.2 ด้านทักษะการทำงาน พบว่าผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอกมีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอนในการทำมากยิ่งขึ้น รู้จักการประสานงานในกลุ่มทำงานในหลายๆ กลุ่ม มีการจัดระบบการทำงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ด้านคุณธรรมผู้นำนักเรียน พบว่าผู้นำนักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีให้รุ่นน้องและนักเรียนในโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการสอดแทรกการปฏิบัติงานโดยใช้หลักทางพุทธศาสนาและมีการรณรงค์การฝึกปฏิบัติกิจกรรมในช่วงของวันศุกร์ตอนเย็นที่เป็นการจัดกิจกรรมอิสระซึ่งกลุ่มผู้นำนักเรียนเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดการกิจกรรมแบบหลากหลาย

3.2 ผลการประเมินจากแบบสอบถามภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในวงรอบที่ 2 ของพฤติกรรม 3 ด้านเป็นการเปรียบตามตาราง 11

ตาราง 11 ผลการประเมินแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในวงรอบที่ 2

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		X	S.D	แปลผล
<u>ด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
1	ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความศรัทธาต่อครู อาจารย์	4.90	0.31	
2	มีความกล้าในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	4.90	0.31	มากที่สุด
3	การใช้ศิลปะการสื่อสาร	4.40	0.51	มาก
4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน	4.80	0.42	มากที่สุด
5	การปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียน	4.60	0.69	มากที่สุด
6	มีพฤติกรรมและแรงปรารถนาที่จะเป็นผู้นำนักเรียน	4.20	0.78	มาก
7	มีภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงและความเชื่อมั่นในตนเอง	4.90	0.31	มากที่สุด
	รวม ค่าเฉลี่ยด้านบุคลิกภาพ	4.67	0.17	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		X	S.D	แปลผล
<u>ด้านทักษะการทำงานภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก</u>				
8	ความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อส่วนรวม	4.60	0.51	มากที่สุด
9	รู้จักจัดการกับปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.70	0.48	มากที่สุด
10	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	4.90	0.31	มากที่สุด
11	การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำนักเรียน	4.80	0.42	มากที่สุด
12	กระบวนการในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.20	0.63	มาก
13	มีการพัฒนาที่มงานให้มีประสิทธิภาพ	4.30	0.82	มาก
14	การประสานร่วมมือกับทุกฝ่ายในการปฏิบัติงาน	4.80	0.42	มากที่สุด
	รวม ค่าเฉลี่ยด้านทักษะการทำงาน	4.61	0.24	มากที่สุด
<u>ด้านคุณธรรมภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก</u>				
15	การประพฤติตนอย่างเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตากรุณาของผู้นำนักเรียน	4.70	0.48	มากที่สุด
16	มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อการปฏิบัติงาน	4.90	0.31	มากที่สุด
17	มีความท่อมเทและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับผิดชอบ	4.80	0.42	มากที่สุด
	รวม ค่าเฉลี่ยด้านคุณธรรม	4.80	0.35	มากที่สุด
	รวม	4.73	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 11 ผลการประเมินของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 20 คน ในวงรอบที่ 2 ได้รับการนิเทศภายในและติดตามผลเกี่ยวกับความสามารถหรือพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำ ด้านทักษะการทำงาน และด้านคุณธรรมผู้นำนักเรียนตาม ภายหลังจากเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยผู้ที่ทำการนิเทศ คือ กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่ปรึกษา จำนวน 20 คน พบว่า ผลการประเมินการสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (X=4.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านคุณธรรม (4.73) ด้านบุคลิกภาพพอ (4.67) ด้านทักษะการทำงาน (4.61)

3.3 การเปรียบเทียบผลการสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 เพื่อให้เห็นภาพรวมของพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ในด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการทำงาน ด้านคุณธรรมผู้นำนักเรียน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 การเปรียบเทียบผลการสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2

องค์ประกอบ/รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ค่าร้อยละความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2		
<u>ด้านบุคลิกภาพภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
1. ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความศรัทธาต่อครู อาจารย์	4.40	4.90	0.50	83.33
2. มีความกล้าในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	4.80	4.90	0.10	50.00
3. การใช้ศิลปะการสื่อสาร	4.00	4.40	0.40	40.00
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน	4.20	4.80	0.20	75.00
5. การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบโรงเรียน	4.50	4.60	0.10	20.00
6. มีพฤติกรรมและแรงปรารถนาที่จะเป็นผู้นำนักเรียน	4.00	4.20	0.20	20.00
7. มีภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงและความเชื่อมั่นในตนเอง	4.10	4.90	0.80	88.89
รวมค่าเฉลี่ย	4.30	4.67	0.37	52.86
<u>ด้านทักษะการทำงานภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
8. ความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อส่วนรวม	4.40	4.60	0.20	33.33

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบ/รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ค่าร้อยละความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2		
9. รู้จักจัดการกับปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.00	4.70	0.70	70.00
10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	4.30	4.90	0.60	85.71
11. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำนักเรียน	4.30	4.80	0.50	71.43
12. กระบวนการในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.10	4.20	0.10	11.11
13. มีการพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ	4.00	4.30	0.30	30.00
14. การประสานร่วมมือกับทุกฝ่ายในการปฏิบัติงาน	3.90	4.80	0.90	81.82
รวมค่าเฉลี่ย	4.18	4.61	0.43	51.22
<u>ด้านคุณธรรมภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก</u>				
15. การประพฤติตนอย่างเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตากรุณาของผู้นำนักเรียน	4.40	4.70	0.30	50.00
16. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อการปฏิบัติงาน	4.50	4.90	0.40	80.00
17. มีความทุ่มเทและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับผิดชอบ	4.30	4.80	0.50	71.43
รวมค่าเฉลี่ย	4.40	4.80	0.40	66.67
รวมทั้งหมด	4.29	4.73	0.44	61.97

4. การสะท้อนกลับ (reflection)

จากผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ โดยภาพรวมจากวงรอบที่ 2 โดยการใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำ และการนิเทศติดตามในวงรอบที่ 2 ถือว่าเป็นแนวทางที่ดี แนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาในกลุ่มนักเรียนมีพัฒนาการใน 3 ด้านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในคุณลักษณะของผู้นำ โดยเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้ได้ตามความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ อันได้แก่ การแต่งกายให้เรียบร้อย การปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และความเชื่อมั่นความกล้าแสดงออก 2) ด้านทักษะการทำงาน อันได้แก่ การประสานงานกับผู้อื่น การรู้จักกระบวนการทำงาน การวางแผนการทำงาน 3) ด้านคุณธรรมผู้นำ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติตนให้เหมาะสม การรู้จักเข้าใจตนเองและผู้อื่นเพื่อลดความขัดแย้งในการทำงานได้เป็นอย่างดี และส่วนสำคัญเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อสังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป